

Motion till riksdagen 2023/24:1179

av **Jim Svensk Larm (S)**

Vård och stöd under graviditet och förlossning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur regionerna kan få rätt förutsättningar att utveckla mödra- och förlossningsvården samt säkerställa att föräldraskapsstöd når alla blivande föräldrar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ojämligheter i hälsa är i hög grad kopplade till ojämlikheter i tillgång till resurser. Dessa ojämlikheter tenderar ofta att föras vidare om de inte aktivt åtgärdas. Ett område som har en betydande påverkan på ett barns hälsoutveckling är de levnadsvillkor som råder under det tidiga livet. Skadliga påverkningar, till och med så tidigt som under fosterstadiet och upp till fem års ålder, kan få långvariga konsekvenser för en individs hälsa. Barnhälsa under tidiga år korrelerar med problem senare i livet, inklusive sämre skolresultat, lägre inkomster och sämre hälsa som vuxen.

Föräldrars olika förutsättningar, tillgång till resurser, levnadsvillkor och hälso-beteenden under denna tid har en direkt inverkan på risken för ohälsa och ojämlika konsekvenser för barn vid givna hälsotillstånd. Vården och stödet som erbjuds föräldrar före, under och efter graviditet och förlossning spelar därför en avgörande roll för barnens hälsa och deras möjligheter både på kort och lång sikt.

Sedan 2015 har socialdemokratiskt ledda regeringar arbetat för att förbättra förlossningsvården och kvinnors hälsa i samarbete med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Det har resulterat i omfattande förbättringar av tillgänglig och jämlik vård över hela landet, anpassad efter olika behov hos kvinnor och familjer. En ny överenskommelse har träffats för 2023. Tyvärr hotas dessa framsteg av bristande finansiering från regeringen och Sverigedemokraterna, vilket resulterar i nedskärningar runtom i landet. I vårbudgeten presenterades inga extra resurser trots den pågående kostnadskris som kommuner och regioner brottas med. I budgetpropositionen för 2024

är satsningarna långt från tillräckliga. Den pågående kostnadskrisen för kommuner och regioner får helt enkelt inte det stöd de behöver.

Inom mödrahälsovården har det även observerats en ökning av psykisk ohälsa och oro bland blivande mödrar. Övervikt och andra fysiska hälsoproblem har också blivit vanligare. Ett ytterligare problem är att föräldraskapsstöd som erbjuds i samband med barnhälsovården, både individuellt och i grupp, inte alltid når låginkomsttagare, ensamstående föräldrar och personer födda utomlands. Sammantaget innebär detta att stöd och rådgivning om föräldraskap, hur föräldrars livsstil påverkar barnet i tidig ålder, socialt nätverk med andra föräldrar och jämställda föräldraskapsfrågor inte når alla blivande föräldrar, särskilt inte de som lever under de mest utmanande livsvillkoren.

För att minska dessa ojämlikheter i hälsa och skapa en mer rättvis vård måste vi agera på flera fronter, inklusive att säkerställa adekvat finansiering för kommuner och regioner och öka tillgängligheten till stöd och rådgivning för alla blivande föräldrar.

Jim Svensk Larm (S)